

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Tel.: HEnderson 4-0237 YHC: HEnderson 5-8740

„ДИНАМІЧНИЙ КОНСЕРВАТИЗМ” — ПРОГРАМА АЙЗЕНГАВЕРА

НАЙБІЛЬШІ ВОРОГИ ЗДА І ВІЛЬНОГО СВІТУ — ЦЕ КОМУНІСТИ; ПРЕЗИДЕНТ НЕ ЗАЯВИВ, ЧИ БУДЕ КАНДИДУВАТИ В 1956 РОЦІ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер промовляв на прийнятті Республіканського Крайового Комітету та Фінансового Комітету і назвав внутрішню програму Республіканської Партії „динамічним консерватизмом”. Президент казав так: „Я шукав фрази, як назвати те, що є, наша партія збрехала в цій країні. Я колись казав це „поміркованою поступовістю”. Але тепер я волів би ужити терміну „динамічного консерватизму”. Я переконаний в тому, що ми повинні бути консерватистами. Ми зберегли все те, що є основне в нашій системі. Але ми повинні бути динамічними, коли той консерватизм пристосовуємо до проблем наших днів на те, щоб 163 мільйони американців могли користуватися з нашої програми”. Президент говорив без писаного тексту промови, а з Білого Дому пізніше видали пресі текст цієї промови, де-що змінений. Президент виступав на прийнятті промови, в якій легко критикував опозицію своєї партії, яка майже сто років тому вибрала свого першого президента Абрама Лінкольна. Люди, які заступили Республіканську партію, казав Айзенгавер, були переконані, що наша нація має йти вперед до величчя. Ті ж люди, які відкинули засади, щоб тримати те, що вже існує, і не зміняти, це не наша нація. Президент Айзенгавер остерігав республіканців, що найбільші вороги ЗДА і вільного світу — це комуністи.

Монс. Елько найменш-ванний єпископом

Ватикан, Рим. — Агенція Ройтера повідомляє, що Папа Пій XII іменував монсеньйора Ніколая Т. Елька, Апостольського Адміністратора Пітсбурзької Дієцезії для закарпатських українців-католиків східного обряду, — титулярним єпископом Аполонії. Цим номінаційним актом Апостольської Столиці закінчилися зміни в Пітсбурзькій Дієцезії, яка обслуговує наших греко-католицьких братів із Закарпатської України (закарпатських русинів). Наприкінці 1954 року Апостольська Столиця призначила була монсеньйора Ніколая Т. Елька Апостольським Адміністратором цієї дієцезії на місце Пресвітера Єпископа Даниїла Іванча.

ПІДГОТОВА ДО НОВОЇ ПРОБИ АТОМОВОЇ БОМБИ

На пробних полях Комісії Атомової Енергії біля Лас Вегас в Неваді вже від кількох днів усе готове до нової серії проб атомової бомби. На фото: відділ війська йде на визначену позицію, віддалену заздалегідь на 4,000 ярдів від місця, в якому має наступити експлозії. В далекій відстані видно одну з веж, на якій мала бути приміщена пробна атомової бомба, але в останньому рішенні скинути її з літака. Час проб вже кілька разів відкладали з уваги на несприятливі атмосферичні умовини.

ЧЕРЧИЛ ГОТОВ ГОВОРИТИ З МОСКВОЮ, АЛЕ НЕ ТЕПЕР

Лондон. — Вінстон Черчилль заявив у палаті громад, що він готов знову переговорювати з Москвою про встановлення тривкого миру, але аж після ратифікування Паризького договору про озброєння Західної Німеччини. Запитаний, чи така конференція заступила б ту зустріч „великої чwórки”, яку він запропонував був у 1953-му році, Черчилль заявив, що одно не перешкодило б іншим, іншими словами, що Черчилль не виключає ані конференції чотирьох міністрів закордонних справ, як була нею минулорічна січня невдачна Берлінська конференція, ані конференції прем'єрів міністрів Англії, Франції і СРСР та президента Айзенгавера, який є одночасно головою уряду і держави. Зате Черчилль заперечив, наче б тепер відбувалися будь-які англійсько-совєтські розмови на тему розв'язання німецької проблеми. Запитаний, чи англійський уряд ставився довідатися, що Молотов розуміє під „вільними виборами”, на які він ніби погодився, як на базу з'єднання Німеччини, згідно з англійським внеском на запланованій Берлінській конференції, — Черчилль відповів „ні”. Таким чином англійський уряд підкреслює ще раз своє рішення стосовно в обороні Паризького пакту й проти розмов із Москвою, поки той пакт не є ратифікований. Становище Черчілла скріплює позицію західно-німецького канцлера Аденауера, який має проти себе сильну опозицію соціал-демократичної партії і союзу робітничих спілок, які домагаються, щоб спершу відбулась конференція з Совєтами на тему з'єднання Німеччини, а щойно потім приступати до ратифікування Паризького договору.

Республіканська конвенція відбудеться в Сан Франсіско

Вашингтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету, Леоард В. Голл, заявив, що республіканська національна конвенція в 1956 році відбудеться в Сан Франсіско в тижні, який почнеться 20 серпня. Республіканські провідники планують чотириденну конвенцію з однією сесією денно. Час конвенції визначено так, щоб могли її передовити телевізійні станції на Сході. Голл додав, що 20 серпня зможе відбутися конвенція тільки в тому разі, коли стейтс Массачусеттс, Коннектикут, Огайо і Пенсільванія дають свої виборчі законопроекти, що вони пообіцяли зробити впродовж багатьох років. Час і місце конвенції визначить спеціальна комісія і Крайовий Комітет вже її формально затвердив. Найближча конвенція — буде першою республіканською конвенцією від 1888 року, яка відбулась після демократичної конвенції. Демократи вже визначили час і місце своєї конвенції, яка має відбутися в Шікаго в тижні, що починається 23 липня. Якби змінені будуть виборчі права деяких стейтів, тоді демократична конвенція відбулася б 13 серпня. Представники телевізійних і радіових станцій намовляли провідників обох партій, щоб номінаційні конвенції відбувалися в тому самому місті, бо тоді не треба робити подвійних інсталяцій в Шікаго і Сан Франсіско. При спільній залі телевізійні і радіо станції могли б заощадити коло 1,000,000 доларів. Кажуть, що Айзенгавер і його прихильники не вибрали Шікаго тому, що там є багато правих республіканців, які критикують програму президента, називаючи її надміру ліберальною.

АНГЛІЯ ВИРОБЛЯТИМЕ ВОДНЕВУ БОМБУ

Лондон. — Речник англійського уряду заявив, що Англія „с збудна” виробляти водневу бомбу і тому обов'язком уряду є „продовжувати працю над розвитком і продукцією” водневої бомби. Англійський уряд — заявлено тепер офіційно — стоїть на становищі, що треба заборонити вживання всіх родів атомової зброї, яка грозить масовим винищенням людей, — але поки нема договору з Совєтським Союзом про дієсне роззброєння, так довго треба обов'язково включити в оборонну систему також атомову й водневу зброю, ні як засоби до протиготування до війни, а до збереження миру. Англійський уряд признає існуючу для Англії небезпеку, що атомові й водневі бомби можуть зробити страшенне спустошення на передлюдному англійському острові, але — мовляв — не тільки англійське населення повинно знати небезпеку, яка йому грозить, тільки й населення ворожої країни теж. Військового бюджет Англії збільшився в біжучому бюджетному році до квоти 1,494,000,000 фунтів, себто \$4,223,200,000, не враховуючи американської допомоги. Наземне військо трохи зменшене в цьому році з 823,300 до 788,000 мужа, себто, відповідно до населення Англії — один воєк приходить на 51 англійського громадянина, отже в такому відношенні, як в Америці (ЗДА) мають 3,200,000 війська при населенні 163,900,000).

Непорозуміння між провідниками КІО в справі об'єднання з АФП

Нью Йорк, Н. Й. — М. Дж. Квілл, голова Спільної Транспортерів „Робітників” гостро виступив проти голови Конгресу Індустріальних Організацій Волтера П. Рутера, закликаючи його, що він „розбазарює” КІО, коли погоджується на об'єднання з Американською Федерацією Праці. Квілл, один із містоголов КІО, заявив, що містоголови погоджуються на об'єднання цих двох робітничих організацій, але не на таких „лідируючих” умовах, як це зроби́в Рутер. Квілл закликає Рутера, що він веде КІО в „сліпу вулицю об'єднання”, і домагастись, щоб Рутер зрезигнував з головства в Спільній Американській Транспортерів, і не провадив КІО до „вожів”. Рутер не був на зборах транспортних робітників у Нью Йорку, але в письмовій формі заявив: „Нехай Пан Бог відпустить братів Квіллів, бо він не знає, що робить”. Рутер заявив, що за об'єднання КІО з АФП односторонньо заливлять всі члени комісії, яка мала вирішувати це справу. Рутер каже, що це об'єднання корисне для єдності робітничого світу в цій країні.

Конгресова Комісія прийняла законопроект про права стейту Аляски і Гавайї

Вашингтон. — Комісія Внутрішніх Справ в Палаті Репрезентативів більшістю 19 до 6-ох голосів прийняла законопроект про те, щоб Гавайї і Аляска надавали права стейтства ЗДА. Законопроект залишає 40 відсотків північно-західної Аляски на розсуд президента Айзенгавера, чи з огляду на оборону цієї території можна її включити до стейту ЗДА. Президент Айзенгавер є проти надання права стейтства Алясці через те, що ця територія дуже рідко заселена, і тому не можна її оборонити від ворожого нападу. Президентіві радники передбачають, що Айзенгавер поставить „вето”, якщо Конгрес прийме законопроект про надання стейтства Алясці. Республіканський конгресмен А. Л. Міллер сказав, що спільний законопроект про Гавайї і Аляску має добрі вигляди на те, щоб його підписав президент. Але інші конгресмени мають в цій справі іншу думку. Спікер Палати Сем Рейбури заявив, що або можна дістати права стейтства Аляска і Гавайї, або жадна з цих територій. В законопроекті говориться про стейт Аляска і „Стейт Гавайї”, без островів, які лежать на Пацифіку далі від головних Гавайських островів.

„Навіщо москалі мають вмирати за Формозу?”

Остання промова державного секретаря Доллеса в Нью Йорку була виступом в інтересах міжнародної комунізму. В Совєтському Союзі, твердить Шворц, недовольні з останньої подорожжю Хрущова до Пейпінгу, де він зрікся лі і пауї”. Так коментує цю промову совєтський референт в „Нью Йорк Таймс” Гаррі Шворц, признаючи, що дійсно різні позначки вказують на те, що в СССР є не тільки персональна боротьба за владу між різними комуністичними достойниками, але й істотна різниця поглядів на совєтську закордонну політику. Доллес, мовляв, своєю співчутливою заявою про Маленкова, „якого виставлено на посміховище”, проти-ставив цього недавнього совєтського прем'єра Хрущова, партійному диктаторові. Поруч із Маленковим, Доллес прихильно висловився про Жукова, як воєнного героя. Маленков і Хрущов ніби належать до тієї частини совєтської верхівки, яка заступає за „патріотичні” інтереси Росії, а Хрущов є експонентом інтересів міжнародної комунізму. В Совєтському Союзі, твердить Шворц, недовольні з останньою подорожжю Хрущова до Пейпінгу, де він зрікся лі і пауї”. Так коментує цю промову совєтський референт в „Нью Йорк Таймс” Гаррі Шворц, признаючи, що дійсно різні позначки вказують на те, що в СССР є не тільки персональна боротьба за владу між різними комуністичними достойниками, але й істотна різниця поглядів на совєтську закордонну політику. Доллес, мовляв, своєю співчутливою заявою про Маленкова, „якого виставлено на посміховище”, проти-ставив цього недавнього совєтського прем'єра Хрущова, партійному диктаторові. Поруч із Маленковим, Доллес прихильно висловився про Жукова, як воєнного героя. Маленков і Хрущов ніби належать до тієї частини совєтської верхівки, яка заступає за „патріотичні” інтереси Росії, а Хрущов є експонентом інтересів міжнародної комунізму.

Доллес заповів відвідати в чотирьох державах Сходу

Вашингтон. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес заповів, що він прибуде на конференцію держав Південно-східного Азійського порту, яка відбудеться в дні 23-25 цього місяця у Бангкоку в С'ямі. Після закінчення цієї конференції Доллес поїде з державного секретаря для відвідин до Бурми, відвідає три держави Індонезії — Південний В'єтнам, Лаос та Камбоджу — і по дорозі до командування.

Секретарка виховання боронить шкільної програми

Вашингтон. — Секретарка виховання, здоров'я і добродію п. Овста К. Гоббі виступила на Сенатській Комісії Праці і Публічної Добродії, де боронила президентової шкільної програми. Памі Гоббі заявила, що призначення коштом 7 мільярдів доларів заспокоїти потреби 63,000 шкільних округів в цій країні. На загал сенатори з вичайністю запитували секретарку, хоч і речево вели дискусію над заплянованим урядом планом шкільної програми. Сенатор Метью М. Нілі казав, що секретарка говорить про свою програму „голосом солов'яка”, але демократичний сенатор Пол Даглес твердив, що шкільна програма пани Гоббі подібна до мітологічного „Прокрустоного ложа”, на якому Прокуратор натігав закоротких мандрівників, а врізав ноги задовгим.

ЗДА стараються примирити арабів і жидів

Дамаск, Сирія. — Уряди Ізраїлю і трьох арабських держав — Йорданії, Сирії і Лівану — погодилися у справі створення в долині ріки Йордан великого збирника води для користування всіма названими державами. Ставало це у висліді наполегливих заходів американської дипломатії, при чому, як спеціальний висланик президента Айзенгавера, вже два роки тому виїхав на Середній Схід Ерік Джонстон на чолі цілої місії. Його зустріли всі чотири арабські держави ворожо, але з часом вони дали переконати себе. Побудовано збирника води займатиме окрема консорція, яка теж матиме у своєму управлінні й під своєю контролею велику греблію і збирник. Переговори мусять бути довгі й технічно морочливі, бо жиди й араби все ще не хочуть засідати за спільним столом. Найбільші труднощі передбачається в питанні права на відсоткову участь в користуванні тим збирником і в питанні каналів, що йтимуть від нього до кожної з тих держав.

Москва хоче миру з Японією

Токіо. — Андрій Домініцький, совєтський неофіційний представник в Токіо, передав у середу, 16-го ч. м. японському прем'єрові Гатоми ноту від Молотова, в якій японський міністер закордонних справ коротко підтверджує відповідь Японії на совєтську заяву про бажання відновити „нормальні” взаємини між обома країнами, і погоджується на японську пропозицію щодо місяця переговорів. Молотов спершу популював був Москву або Токіо, але Японія запропонує в Нью Йорк і терен Об'єднаних Націй. Тепер представник Японії в ЗДА, посол Савіада, який виконує, крім того, функції оператора в ОН, очікує аналогічного повідомлення від совєтського представника Соболева. Японія ставить передумовою підписання з СССР мирового договору — підписання торговельної угоди, особливо про дозвіл японським рибалкам користуватися водами, що лежать тепер у сфері впливу СССР.

Націонал-китайська армія поповнюється рекрутами

Тайпек. — Командування націонал-китайської армії проголосило військовий набір після поборового віку молоді, яка народилась на Формозі. Це становить коло 150,000 душ, себто чверть теперішніх збройних сил на Формозі. Велика більшість теперішніх воєнків, моряків і летунів армії Чинг Кай-шека — це ті китайці, що належали до китайського війська на Сході й діотримали вірність національним стагам і командуванню. Між ними є трохи й уродженців Формози. Теперішній набір значно побільшить армію Чинг Кай-шека і тісніше пов'яже її з Формозою, як і тісніше пов'яже її з материнською армією Чинг Кай-шека. Командування армії хоче також „відмолудити” ті, що воєнки не мали більше, як 24 роки (тепер воєнки здебільша переступають 28 років). На Формозі є військові школи для різного роду зброї, та військова і морська академії.

В АМЕРИЦІ

● Пастор Крайової Пресвітеріанської Церкви в Вашингтоні, до якої належить президент Айзенгавер, д-р Едвард Л. Р. Елсон, промовляючи на зборах представників цієї деномінації в Отаві в Канаді, заявив, що „президент Айзенгавер може бути символом духовного пробудження в нашому віці. Президент молиться під час своєї інавгурації, — сказав пастор, — молиться перед відкриттям наради свого кабінету і при всіх нарадах, коли може це робити. Тому Айзенгавер впливом наших спільних аспірацій”.
● Вушній державний секретар Дін Ачесон відіграв свого приятеля — будущего президента Горрі Трумана. На пресовій конференції Ачесон заявив, що Айзенгавер веде таку саму закордонну політику, яку він Труман, але має гірші успіхи. І Ачесон і Труман заявляли, що вони підтримують кандидата на президента Адлея Стівенсона. Труман сказав, що кандидатів ще раз тоді, коли матиме 90 років.

Шолца мають переслухувати і в справі вбивства Шустера

Нью Йорк, Н. Й. — Герман Джеймс Шолц признався, що він кілька років тому змовлявся викрасти мільйонера Серджа Рубінштейна і назвав тодішніх своїх спільників. Прокуратор заявив після з'ясування Шолца, що суд вже знає прізвища обвинувачів Рубінштейна. Але одночасно виявилось, що Шолц — це великий поклонник Віллі Суттона, який відбував в'язничну кару за крадіж в банках. До арештування Суттона причинився молодий купець у Брукліні Арнолд устер, і після того його звинувачили в змові з Шолцем.

У СВІТІ

● Трансильванський шах Різа Палеві із королевою Сорасо прибули до Лондону. На стадії прийняття їх дядько королеви Слісаветі, князь Галісестер. На другий день вони були на підвечерку в королівській матері і на вечері в міністра закордонних справ Ідеана.
● Розшуки бельгійського літака, що пропав у нещадно налітальній території, не дали позитивного вислідку. Повідомлення з одного гелікоптера про знайдення у пропасті на глибині 3,500 стій серед високх гір Абруцці рештки літака — виявилися фальшивими. Бо вислана туди експедиція знайшла тільки загнилі дерева. Літак із 29 особами, імовірно, впав у море і пішов на дно.
● Між СССР і Іраном підписано угоду на закупівлю в СССР 10,000 тонн муки і круп. Ці продукти мають бути доставлені до кінця березня. Угоду складено після відгуків Москви на заклики іранського уряду до всіх держав допомогти населенню Ірану, якому загрожують голод.
● „Правда” обвинувачує швейцарську поліцію, що вона не дала відповідної охорони руській делегації в Берні, яку на 42 години захопив був гурт озброєних емігрантів, при чому згинув шофер автомобіля „Правда” приписує цей напад змові, що її нібито затіяли „американські агенти”.
● Вибори до провинційного союзу в Індійській провинції Андхра ведуться за такою дієвою системою, що тривають 17 днів. Кельська сторінка таких загальних виборів виявляється в кризових ступнях між комуністами й членами конгресової партії Неру. Цей останній, хоч закордонну політику веде по комуністичній лінії — не хоче допускати комуністів до сили в Індії. Покищо є вже кілька десятків тисяч.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВИСТУП ДОЛЛЕСА

Виступ державного секретаря Джона Фостера Доллеса перед Асоціацією Захоронної Політики минулої середи в Нью-Йорку не був, аластиво, жадною ревелюцією. Хоч місцева і крайова преса вже за кілька днів перед цим виступом приділяла йому максимальну увагу. Доллес, практично, не сказав нічого такого, що ще не було сказано, або про що не можна було здогадатись. А все ж таки виступ державного секретаря був дуже важливий і з нього можна зробити далекосяжні політичні висновки.

Промова секретаря Доллеса стояла під знаком тієї політики, "миру через силу", про яку говорив у новорічному посланні до Конгресу президент Айзенгавер і яка є базою теперішньої американської захоронної політики. Америка і очолюваний нею вільний світ не хочуть війни, але вони, силою обставин, мусять бути до неї готові, і тією готовістю та могутністю сподіваються відтримати мир. Пересторогою для червоних агресорів була завага Доллеса, що Америка має зброю, має її більше і сильніше, ніж мають червоні, матиме її ще більше і рівночасно рішуче цю зброю вжити, якщо комуністи до того змусять.

Це одне. З другого боку — Доллес добачає далішу боротьбу в Кремлі між двома течіями: одною, яка кладе натиск на внутрішню розбудову країни та поліпшення неважких життєвих умовин підсовєтського населення, і другою, яка ставить перед собою насамперед давню комуністичну ціль — запанування над світом. За виразника першої течії вважає Доллес "відставленого" тепер Малінкова, а за виразника другої, яка тепер перемогла, мав би бути Хрущов. Доллес висловив переконання, що ЗДА і вільний світ змогли б домовитись і якось наладити свої відносини з "новою Росією", якщо переможе ця перша течія і якщо СРСР насправді зрештешує зі своїх імперіалістичних амбіцій та агресивних тенденцій.

Так виглядає тепер американська, "визвольна політика", одним з головних речників якої був державний секретар Доллес. Це не значить, що Доллес і репрезентована ним теперішня американська захоронна політика ризикують із своєю "визвольною" та переконують, що ми, українці, вийшли з обставини волі і добробуту для всіх. Доллес цілком виразно підкреслює, що відданість цьому принципу і змагання до його здійснення. Різниця тільки в тактиці та засобах у змаганні до цієї мети.

Виступ Доллеса остаточно виокремлює дві течії в американській захоронній політиці. Одна течія, покладаючись на досвід першої світової війни, вважає, що комунізм змінює тільки мету, тактику, що він ніколи не зрештешує із своєї годовної мети — завоювання світу, що мир можна встановити тільки на ґрунті більшовизму і що "воля для всіх", отже визволення підвладних "народів" може здійснитись тільки в "обставинах нового катаклізму", як це свого часу заявив б. президент Герберт Гувер.

Друга течія, яку репрезентує теперішній уряд з президентом Айзенгавером на чолі, теж не вірить в "революцію" більшовизму, теж цілком влад собі справу з його агресивною та імперіалістичною природою і тому вважає, що єдиним гарантією проти комуністичної загрози та єдиною гарантією миру в обличчі цієї загрози є — сила. Проте, знаючи страшну нищівну силу модерної зброї а також спостерігаючи те, що діється тепер у Кремлі, теперішня американська політика не виключає можливості, що на довшу мету більшовизму, в конкуренції із вільною західною системою, "не переживе" і що той "новий катаклізм", який може принести визволення поневоленому та "волю для всіх", може заіснувати в самій совєтській імперії.

Обидві ці течії американської захоронної політики, які підкреслює її останній виступ державного секретаря Доллеса, не позбавлені переконливих аргументів і мають своїх прихильників та противників не тільки серед самої суспільності, але й в самих урядових та конгресових колах. Але коли вже офіційна політика йде за тією другою течією, то вона тим більше вимагає динаміки, зокрема в американській політичній, моральній і матеріальній допомозі визвольним рухам поневолених народів, бо ж вони, в логічній інтерпретації цієї політичної течії, є тією головною силою, що мала б створити той внутрішній "катаклізм", якого більшовизм "не переживе".

Ясно, що з такого стану і таких тенденцій в американській захоронній політиці повинні зрештешує відповідні практичні висновки ті, що репрезентують визвольні рухи поневолених Москвою народів.

ФОРМОЗЬКИЙ ДЕНЬ В ОН

Після двотижневої перерви Рада Безпеки знов обговорює формозький поділ. Було це "великий день" в будинку ООН: трудно було дочекатись кінця на галерею для публіки, — місця для кореспондентів всі зайняті. Головує представник Перу, держави, що лежить далеко від місця події.

Серед публіки сьогодні мало "прогуляювців", натовість багата китаїцями і іншими, напевно, "ненародженими в ЗДА".

Говорять представники всіх держав, що вчора були в Раді Безпеки. Говорять лише "про минуле", — про відкриття червоного Китаю запрошення Раді Безпеки, щоб делегация червоного Китаю прийняла участь в обговоренні справи про припинення бойових дій в Формозькій протоці.

П. Мунро, представник Нової Зеландії, що виступив з пропозицією "перший пива слова, розчарування", а пізніше про "розчарування" від відповіді згадували в різній формі всі делегати. Він підкреслює, що, приймаючи його внесок, Рада Безпеки звернула увагу цілого світу на небезпеку в китаїських водах. Мета запрошення була ясно поставлена нами: довести до припинення військової акції... Ми не збирались тут нікого обурювати... Він не розчарується відповіддю червоного Китаю... Справа вимагає "терпеливого відношення" — наполегливої праці й вивчення... це становить нас завданням, як ООН... Президент ЗДА вивів себе, як "людина миру" — це нас наділо на те, що війни можна уникнути...

Представник Туреччини пропонує "висловити жал", що червоний Китай своїм становищем приніс "велике розчарування" і тим збільшив напруження на Північному Китаї.

Найбільше враження, безумовно, зробило висловлення представника Бразилії. Рада Безпеки оже підтримала совєтську делегацію, щоб обговорити справу... Але загальне поступовання показало, що з боку Совєтів не було ніякого маневру, щоб "переконати" нас... і перекласти відповідальність на інших... З великим розчаруванням читавмо суперечливий, "не на місці" аргументи, які не впровадять нас в бід... Дорога, яку вибрав червоний Китай, то не ясна дорога, а дорога Совєтського Союзу... Відповідаючи червоному, що "ОН хоче втручатись у внутрішні справи Китаю... Нема коротшого шляху, щоб встановити мир, як той, що вибрала Рада Безпеки, але його відкинули... Бразилія признала червоного Китаю... і тим окреслила своє відношення до двох Китаїв... Мусимо "будувати мости над провалом"...

Промова викликала велике порушення; багато людей підходять і стискають руку промовцеві...

Але ствердження про "розчарування" не є роз'ясненням справи; що ж Рада Безпеки має робити далі, чим закінчити своє засідання?

Виступ совєтського делегата, що забрав багато часу не викликав сенсації, як того сподівались. Навпаки, всі були "розчаровані". Соборен трочитав слово в слово те, що говорив вже не раз. Видно, що його візита в Москву не дала нових аргументів: ЗДА з поміччю Чіанг Кай-шека хочуть закріпити за собою незаконно "захоплені" острови. ЗДА "втручаються" у внутрішні справи Китаю, якому унеможливають виконати "своє суверенне право" над Формозою...

ЗДА поновили "пропаганду", посилюючи свої військові сили... ОН запрошують червоного Китаю прикри-

Франція через свого делегата, представника старої дипломатичної школи, висуває думку: "ОН вислава запрошення з доброї волі... вона не вимагала жадного зречення своїх політичних аспірацій з боку червоного Китаю... Хотіла зробити перший крок до роз'яснення проблеми... Сталося червоного Китаю "розчарування" й викликало жал не лише у нас, але й в багатьох прихильників Китаю... Вітасмо евакуацію Таченських островів і обережність, з якою її доконамо. Але видається, що тепер потрібно вжити більш дискретних, дипломатичних шляхів. Це може дати кращі наслідки, ніж обговорювання справи на рівні Безпеки. Не можна допустити до війни, опертій на двозначності або на непорозумінні чи помилках... Народи платять кров'ю за помилку своїх тиранів".

У відірванні від освідчення французького делегата, виголошеного з великою експресією, представник Англії в коротких словах стверджує, що, якби червоний Китай прийняв запрошення Раді Безпеки, то перспективи миру збільшились б... військова акція була б затримана, поки це не розсарає... Найкращим кроком буде... діяти обережно... й відкласти наше засідання, не приймаючи жадних постанов... мусимо продовжувати нашу зусилля".

Як відомо, Рада Безпеки з тим внеском погодилася.

Тепер забирають голос представники "двох сторін". Д-р Пінг, представник Національного Китаю (якраз сидить навпроти совєтського делегата), промовляв коротко: "Я дивуюся, як "делікатно" висловлюються всі делегати... не називають рефені властивим іменем... ми знаємо та Аліса в країні чудес..."

Відповідь совєтських делегатів з Пейпінгу нічого спільного не має з шляхетними традиціями китаїського народу... Вона — брутальна злізмом... образлива для ОН... Як наслідок того? За два тижні евакуації Таченських островів... через те об'єктивна можливість для Пейпінгу напасти на Формозу... Нехай вільний світ знає, що відступ перед агресією лише збільшує нову агресію... Рада Безпеки мусить виявити сміливість... перед фактом агресії міжнародного комунізму на Далекому Сході!"

Виступ совєтського делегата, що забрав багато часу не викликав сенсації, як того сподівались. Навпаки, всі були "розчаровані". Соборен трочитав слово в слово те, що говорив вже не раз. Видно, що його візита в Москву не дала нових аргументів: ЗДА з поміччю Чіанг Кай-шека хочуть закріпити за собою незаконно "захоплені" острови. ЗДА "втручаються" у внутрішні справи Китаю, якому унеможливають виконати "своє суверенне право" над Формозою...

ЗДА поновили "пропаганду", посилюючи свої військові сили... ОН запрошують червоного Китаю прикри-

Франція через свого делегата, представника старої дипломатичної школи, висуває думку: "ОН вислава запрошення з доброї волі... вона не вимагала жадного зречення своїх політичних аспірацій з боку червоного Китаю... Хотіла зробити перший крок до роз'яснення проблеми... Сталося червоного Китаю "розчарування" й викликало жал не лише у нас, але й в багатьох прихильників Китаю... Вітасмо евакуацію Таченських островів і обережність, з якою її доконамо. Але видається, що тепер потрібно вжити більш дискретних, дипломатичних шляхів. Це може дати кращі наслідки, ніж обговорювання справи на рівні Безпеки. Не можна допустити до війни, опертій на двозначності або на непорозумінні чи помилках... Народи платять кров'ю за помилку своїх тиранів".

У відірванні від освідчення французького делегата, виголошеного з великою експресією, представник Англії в коротких словах стверджує, що, якби червоний Китай прийняв запрошення Раді Безпеки, то перспективи миру збільшились б... військова акція була б затримана, поки це не розсарає... Найкращим кроком буде... діяти обережно... й відкласти наше засідання, не приймаючи жадних постанов... мусимо продовжувати нашу зусилля".

Як відомо, Рада Безпеки з тим внеском погодилася.

Тепер забирають голос представники "двох сторін". Д-р Пінг, представник Національного Китаю (якраз сидить навпроти совєтського делегата), промовляв коротко: "Я дивуюся, як "делікатно" висловлюються всі делегати... не називають рефені властивим іменем... ми знаємо та Аліса в країні чудес..."

Відповідь совєтських делегатів з Пейпінгу нічого спільного не має з шляхетними традиціями китаїського народу... Вона — брутальна злізмом... образлива для ОН... Як наслідок того? За два тижні евакуації Таченських островів... через те об'єктивна можливість для Пейпінгу напасти на Формозу... Нехай вільний світ знає, що відступ перед агресією лише збільшує нову агресію... Рада Безпеки мусить виявити сміливість... перед фактом агресії міжнародного комунізму на Далекому Сході!"

Виступ совєтського делегата, що забрав багато часу не викликав сенсації, як того сподівались. Навпаки, всі були "розчаровані". Соборен трочитав слово в слово те, що говорив вже не раз. Видно, що його візита в Москву не дала нових аргументів: ЗДА з поміччю Чіанг Кай-шека хочуть закріпити за собою незаконно "захоплені" острови. ЗДА "втручаються" у внутрішні справи Китаю, якому унеможливають виконати "своє суверенне право" над Формозою...

ЗДА поновили "пропаганду", посилюючи свої військові сили... ОН запрошують червоного Китаю прикри-

Франція через свого делегата, представника старої дипломатичної школи, висуває думку: "ОН вислава запрошення з доброї волі... вона не вимагала жадного зречення своїх політичних аспірацій з боку червоного Китаю... Хотіла зробити перший крок до роз'яснення проблеми... Сталося червоного Китаю "розчарування" й викликало жал не лише у нас, але й в багатьох прихильників Китаю... Вітасмо евакуацію Таченських островів і обережність, з якою її доконамо. Але видається, що тепер потрібно вжити більш дискретних, дипломатичних шляхів. Це може дати кращі наслідки, ніж обговорювання справи на рівні Безпеки. Не можна допустити до війни, опертій на двозначності або на непорозумінні чи помилках... Народи платять кров'ю за помилку своїх тиранів".

У відірванні від освідчення французького делегата, виголошеного з великою експресією, представник Англії в коротких словах стверджує, що, якби червоний Китай прийняв запрошення Раді Безпеки, то перспективи миру збільшились б... військова акція була б затримана, поки це не розсарає... Найкращим кроком буде... діяти обережно... й відкласти наше засідання, не приймаючи жадних постанов... мусимо продовжувати нашу зусилля".

Як відомо, Рада Безпеки з тим внеском погодилася.

Тепер забирають голос представники "двох сторін". Д-р Пінг, представник Національного Китаю (якраз сидить навпроти совєтського делегата), промовляв коротко: "Я дивуюся, як "делікатно" висловлюються всі делегати... не називають рефені властивим іменем... ми знаємо та Аліса в країні чудес..."

М-р. Володимир Бучацький

ВІДГОМІН БЕРЕСТИЙСЬКОГО МИРУ НА ЛЕМІВЩИНІ

Як це загальновідомо, мир в Бересті Литовським укладі на 9 лютого 1918 р. т. з. осередні держави: Німеччина, Австро-Угорщина, Болгарія і Туреччина з Українською Народною Республікою, яка в IV Універсалі проголошувала свою державну незалежність і самостійність. В історії першої світової війни був це один з інтересних і важливих моментів велетенського зудару світових потуг, а в нашій довгій історії був він великої ваги подією. Це ж бо після більш як 200-літнього забуття Україна, прирочена загребущим москвофільним царом під образливим називом Малоросії, виступила перед цілим світом, як самостійна держава, а для нас, українців, — як спадкоємць старокітської держави та Гетьманщини.

Також і користі з цього миру для Української держави та її населення були значні. За допомогою військ осередних держав українські народні полки прогнали з цілої України москвофільних комуністичних наїзників і згодом

вали лише агресію ЗДА проти Китаю... Пропонував... "вигнати" з ОН представників гомініданської кліки, на місце якого мусить прийти червоний представник... зажадати, щоб ЗДА відкликали свої війська... і т. д. Доволі часу присвятив, щоб показати, яку велику "пропаганду" ведуть ЗДА у Формозькому конфлікті... "Словесним туманом" прикривають ЗДА свої агресивні наміри... За його словами, всі освідчення державних мужів ЗДА про стремління уникнути війни, це все — лише пропаганда. Не вірять він тому, що говорять тут, нібито відмова Пейпінгу була "несподіванкою", — це теж — пропаганда.

На доказ того, навів приклад, який не підкреслює американська преса: "Не можна вірити, що відмова Пейпінгу була несподіванкою", бо вже 3 січня американська агенція АР подала вістку, що Пейпінг не приймає запрошення... Що хотів цим довести — поді догадається.

Представник ЗДА Г. К. Лодж обмежився до ствердження, що відмовив Пейпінгу, "делікатно качучи", непристойна й перекручує факти. ЗДА переконані, що Рада Безпеки мусить продовжувати працю над роз'ясненням конфлікту... ЗДА будуть радитись з членами Раді Безпеки про можливість припинення військової акції...

Формально — Рада Безпеки відкинула внесок Совєтів про усунення військ ЗДА й інших, "не-китаїських військ" з Формози й островів, — і тим самим належно оцінила наклепи й викрутки Совєтів. Відчувалось, що це засідання було справді, лише формальним, скликаним для порядку, і всі сподівались, що сьогодні іншого виходу, як безтермінове відірчення, бути не може.

Б. Л.

З наших буднів

„СТАРІЙ ВОЯК НІКОЛИ НЕ ВМІРАЄ“...

Вечірній „Червоної Каменської“ це, ніби, щорічний звіт, дефіляда „старої війни“. І при кожному такому звіті із смутком спостерігаємо, як рідшають і так рідкі вже лави Лицарів Залізної Остроги.

Цього разу не являється до звіту ще один Усуус — Доктор Лука Мишуа. Відійшов до Звіту перед Найвищим Командантом і може саме тепер вітати в товаристві тих бравад огайдухів, що лишили свої голови на Маківці та Лисоні. Доктор завжди любив молоді, веселе товариство і найкраще в ньому погуляв. Може йому з ними веселитись, як декому з нас на Ветеринарії?

В шумі-розгари забави неода, прирочена сріблява, волячка голова похилилась в задумі, згадуючи пам'ять тих, що відлетіли сирим, журавлиним клугом. І того, що відійшов ще так недавно. Якби Доктор був серед них, напевно сказав би з тією, вічною молодістю умишкою на устах: — Не смутитесь, друзі!

Старий воєк ніколи не вмирає, тільки відходить на інші квартали... Ці з наближених, що буди при Покійному в останній злизнах його життя, розповідають, що не дуже далеко знищала Доктора фізико, але в німому не змінила його душою. Він жартував ще на два дні перед смертю.

У мой пам'яті утримався назавжди той образ, який я бачив в один весняний вечір, три роки тому назад... Тоді службовці канцелярії УНС оузу та працівники „Свободи“ відбули першу прогулянку до швидко прироченої „Союзівки“. Вечері, як надворі шумів вітер, а до вікон тишулася темрява, в „Клубовій залі“, „Гостиниці“ розпалено ватран, а ось сіє за п'яніною і попили, як сніг.

Такі люди, як Покійний Доктор, своїм життям, працею, індивідуальністю, а навіть своєю смертю заперечують теорії всіх песимістів, давніх і сучасних. Можна бути щасливим, народившись людиною і проживши довгий вік на цій землі, — але під одною умовою: Треба жити не для себе, а для душою „друзі своїх“. Так, як жив Доктор Лука Мишуа.

Вкоротці по укладенні миру в Бересті Народний Комітет у Сяноці під проводом сл. п. о. Омеляна Константиновича та діяльної співучасті тодішніх наших діячів Омеляна Германа, Теодозія Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була хоч нечіткість спаралізувати акцію. Делегати Комітету звернувшись за поміччю до команданта міста, полковника Максимовича (українця з Буковини). На наше прохання Максимович організував під проводом офіцерів 54-го Моравського полку поліційний відділ, який вже раніше ранком обставив всі дороги, що вели до міста і вже раніше в дні з'їзду ми побачили на вулицях міста щось досі

в історії Лемківщини небувало. Майже з усіх, навіть найближчих сіл поїхали, з'їздили місто, тисячі селян з сироможливими промовками та численними патріотичними гаслами на прапорах. По Службі Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була хоч нечіткість спаралізувати акцію. Делегати Комітету звернувшись за поміччю до команданта міста, полковника Максимовича (українця з Буковини). На наше прохання Максимович організував під проводом офіцерів 54-го Моравського полку поліційний відділ, який вже раніше ранком обставив всі дороги, що вели до міста і вже раніше в дні з'їзду ми побачили на вулицях міста щось досі

в історії Лемківщини небувало. Майже з усіх, навіть найближчих сіл поїхали, з'їздили місто, тисячі селян з сироможливими промовками та численними патріотичними гаслами на прапорах. По Службі Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була хоч нечіткість спаралізувати акцію. Делегати Комітету звернувшись за поміччю до команданта міста, полковника Максимовича (українця з Буковини). На наше прохання Максимович організував під проводом офіцерів 54-го Моравського полку поліційний відділ, який вже раніше ранком обставив всі дороги, що вели до міста і вже раніше в дні з'їзду ми побачили на вулицях міста щось досі

в історії Лемківщини небувало. Майже з усіх, навіть найближчих сіл поїхали, з'їздили місто, тисячі селян з сироможливими промовками та численними патріотичними гаслами на прапорах. По Службі Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була хоч нечіткість спаралізувати акцію. Делегати Комітету звернувшись за поміччю до команданта міста, полковника Максимовича (українця з Буковини). На наше прохання Максимович організував під проводом офіцерів 54-го Моравського полку поліційний відділ, який вже раніше ранком обставив всі дороги, що вели до міста і вже раніше в дні з'їзду ми побачили на вулицях міста щось досі

в історії Лемківщини небувало. Майже з усіх, навіть найближчих сіл поїхали, з'їздили місто, тисячі селян з сироможливими промовками та численними патріотичними гаслами на прапорах. По Службі Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була хоч нечіткість спаралізувати акцію. Делегати Комітету звернувшись за поміччю до команданта міста, полковника Максимовича (українця з Буковини). На наше прохання Максимович організував під проводом офіцерів 54-го Моравського полку поліційний відділ, який вже раніше ранком обставив всі дороги, що вели до міста і вже раніше в дні з'їзду ми побачили на вулицях міста щось досі

в історії Лемківщини небувало. Майже з усіх, навіть найближчих сіл поїхали, з'їздили місто, тисячі селян з сироможливими промовками та численними патріотичними гаслами на прапорах. По Службі Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була хоч нечіткість спаралізувати акцію. Делегати Комітету звернувшись за поміччю до команданта міста, полковника Максимовича (українця з Буковини). На наше прохання Максимович організував під проводом офіцерів 54-го Моравського полку поліційний відділ, який вже раніше ранком обставив всі дороги, що вели до міста і вже раніше в дні з'їзду ми побачили на вулицях міста щось досі

в історії Лемківщини небувало. Майже з усіх, навіть найближчих сіл поїхали, з'їздили місто, тисячі селян з сироможливими промовками та численними патріотичними гаслами на прапорах. По Службі Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була хоч нечіткість спаралізувати акцію. Делегати Комітету звернувшись за поміччю до команданта міста, полковника Максимовича (українця з Буковини). На наше прохання Максимович організував під проводом офіцерів 54-го Моравського полку поліційний відділ, який вже раніше ранком обставив всі дороги, що вели до міста і вже раніше в дні з'їзду ми побачили на вулицях міста щось досі

в історії Лемківщини небувало. Майже з усіх, навіть найближчих сіл поїхали, з'їздили місто, тисячі селян з сироможливими промовками та численними патріотичними гаслами на прапорах. По Службі Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була хоч нечіткість спаралізувати акцію. Делегати Комітету звернувшись за поміччю до команданта міста, полковника Максимовича (українця з Буковини). На наше прохання Максимович організував під проводом офіцерів 54-го Моравського полку поліційний відділ, який вже раніше ранком обставив всі дороги, що вели до міста і вже раніше в дні з'їзду ми побачили на вулицях міста щось досі

в історії Лемківщини небувало. Майже з усіх, навіть найближчих сіл поїхали, з'їздили місто, тисячі селян з сироможливими промовками та численними патріотичними гаслами на прапорах. По Службі Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була хоч нечіткість спаралізувати акцію. Делегати Комітету звернувшись за поміччю до команданта міста, полковника Максимовича (українця з Буковини). На наше прохання Максимович організував під проводом офіцерів 54-го Моравського полку поліційний відділ, який вже раніше ранком обставив всі дороги, що вели до міста і вже раніше в дні з'їзду ми побачили на вулицях міста щось досі

в історії Лемківщини небувало. Майже з усіх, навіть найближчих сіл поїхали, з'їздили місто, тисячі селян з сироможливими промовками та численними патріотичними гаслами на прапорах. По Службі Будзинського, Романа Ковалева, Володимира Чайківського, Івана Пелесняка, Семена Греха, Михайла Гавдяка і ін. скликав на першу неділю березня маніфестаційний звіт населення з нагоди миру в Бересті. За кілька днів перед звітним дійшло до відомо Комітету, що місцеві поляки створили бойку, яка мала не допустити наших селян до міста. Була

REAL ESTATE

!